

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

پنځم ټولگی

لري. په

ع ده. له

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۹۰ . ش.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه او اسلامي ښوونه او روزنه جعفري مذهب پنځم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ. ش.

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کمیټې

ليکوالان:

- محمد عزيز بختيارۍ.
- محمد باقر جعفري.
- علي رضا اخلاقي

د تدقيق کمیټې:

د پوهني وزارت علمي غړي:

- محمد عزيز بختيارۍ، محمدباقر جعفري، سيدعبدالوهاب رحمانې، يار محمد باقري، سيد محمد حسين فرهنگ او فاروق انصاري.

د نورو اورگانونو غړي:

۱. سيد حسين عالمي بلخي په ولسي جرگه کې د عدلي او قضايي کميسيون غړۍ.
۲. نعمت الله غفاري په ولسي جرگه کې د ښوونې او روزنې او لوړو زده کړو د ديني کميسيون غړۍ.
۳. مولوی عبدالعزيز په ولسۍ جرگه کې د ښونې او روزنې او عالي تحصيلاتو د ديني کميسيون غړۍ.
۴. قاضي نذير احمد حنفي په ولسي جرگه کې د تقنين د کميسيون مرستيال.
۵. سيد عبداللطيف سجادي د شيعه علماوو د شورا غړۍ.
۶. مولوي عين النعيم د علماوو د سراسري شورا غړۍ.

لړليک

د قرآن کریم زده کړه

۱۸-۱..... د قرآن کریم زده کړه

اسلامي ښوونه او روزنه

۳۸-۱۹..... لومړۍ فصل: عقايد

۳۹-۳۹..... دويم فصل: احکام

۶۱-۵۰..... دريم فصل: آداب او اخلاق

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پيغام

گرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختيا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توک دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتياوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنيزې اړتياوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظرياتو او هيلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هيله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د ميتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکفېته ښوونه او روزنه کې پر له پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هيلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې برياوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤليت لري.

د پوهنې وزارت تل زيار کاږي چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دين له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معيارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتياوو له مخې پراختيا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصيتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظرياتو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تاليف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې ښې مرسته کړې، له ملي او نړيوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوين او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې ښې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فارق وردگ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د پوهنې وزير

د قرآن کریم زده کړه ۱- د حفظ کولو برخه:

لومړۍ لوست:

د الفاتحي، الاخلاص، الفلق او الناس سورتونو مراجمه (حفظ، تلاوت او تجويد)

(فاتحي سورت)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾
مَلِكٍ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾
اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

الناس سورت

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿٢﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٣﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٤﴾
مِنْ سَيِّئِ الْوَسْوَاسِ ﴿٥﴾ الْخَنَّاسِ ﴿٦﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِى
صُدُورِ النَّاسِ ﴿٧﴾ مِنَ الْغَيْثَةِ وَالنَّاسِ ﴿٨﴾

الفلق سورت أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ ١ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝ ٢ وَمِنْ شَرِّ الْفَقْطِ ۝ ٣ فِي الْعُقَدِ ۝ ٤ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝ ٥

الاخلاص سورت

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ ١ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ ٢ لَمْ يَلِدْ ۝ ٣ وَلَمْ
يُولَدْ ۝ ٤ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝ ٥

دویم لوست :

د المسد او النصرد سورتونو (حفظ، تلاوت او تجوید)
المسد سورت

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بَدَتْ يَدَايَ إِلَىٰ رَبِّي وَتَنَبَّأْتُ ۝ ١ مَا آخِضَتْنِي عَنْهُ مَالُهُ ۚ وَمَا
كَسَبْتُ ۝ ٢ سَيَصْلَىٰ نَارًا إِذَا تَلَهَّبَ ۝ ٣ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ
الْحَطَبِ ۝ ٤ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝ ٥

النصر سورت أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۖ وَأَوْرَثَ الْبَاقِيَ يَوْمَئِذٍ خُلُوفَ فِي دِيَرَيْنِ
اللَّهُ أَقْوَامًا ۖ فَسَيَكْفِرُ بِكَ رَجُلًا وَاسْعَوْا إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝

د ربم لوست:

د الكافرون سورت (حفظ، تلاوت او تجويد)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۖ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۖ لَا
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۖ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ۖ وَلَا
لَأَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۖ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

خلورم لوست:

د الكوثر او الماعون سورتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)

الكوثر سورت

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَى الْكَافِرِ ۖ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۚ إِنَّ شَتَايَكَ هُوَ الْأَثَرَ ۝

الماعون سورت أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ۚ ﴿١﴾ فَإِذَا لَكَ مِنَ الْأَمْرِ بِدْءٌ ائْتَدِيْعُ ۚ ﴿٢﴾
لَا يُحِصُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْإِسْكَيْنِ ۚ ﴿٣﴾ قَوْلٍ لِلْمُصَلِّينَ ۚ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ
صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۚ ﴿٥﴾ الَّذِينَ هُمْ يُرْأَوْنَ ۚ ﴿٦﴾ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۚ ﴿٧﴾ الْمَاعُونُ ۚ ﴿٨﴾

پنجم لوست :

د قریش او الفیل سورتونو (حفظ، تلاوت او تجوید)
قریش سورت

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا عَلِفَ فُرَيْشٌ ۚ ﴿١﴾ الْغَنَمُ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۚ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا
رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۚ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جَوْفٍ وَأَمَّا لَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۚ ﴿٤﴾

الفيل سورت

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْعُرْتُكِيفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۚ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ
كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۚ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۚ ﴿٣﴾
تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مَرْمَرَةٍ ۚ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ۚ ﴿٥﴾

شیرم لوست :

د الهَمَزَه سورت له (۱ ____ ۴) آیتونو (حفظ، تلاوت او تجوید)
أَعْرُذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ۝۱ الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعْدَ لَهُ ۝۲
يَحْسِبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَةٌ ۝۳ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ۝۴

اووم لوست :

د الهَمَزَه سورت له (۵ ____ ۹) آیتونو (حفظ، تلاوت او تجوید)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا أَخْلَدَتْهُ ۝۵ تَارَاهُ لِلَّهِ الْمَوْقِدَةُ ۝۶ الَّتِي
تَطْلَعُ عَلَى الْأَافِقِ ۝۷ إِذَاهَا عَلَيْهِمْ مُّوسَدَةٌ ۝۸
فِي حَمِيمٍ مُّسَدَّدَةٍ ۝۹

اتم لوست :

د العصر سورت او تېرو سورتونو (حفظ، تلاوت او تجوید)

العصر سورت

أَعْرُذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَصْرِ ۝۱ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ خُسِيرٌ ۝۲ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّاصُوا بِالْحَقِّ ۝۳ وَكَوَّاصُوا بِالصَّبْرِ ۝۴

نهم لوست :

د التكاثر سورت له (۱_ ۴) آيتونه او تېرو سورتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْهَكَوُ الْهَكَوُ الْهَكَوُ^١ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ^٢ كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَ^٣ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ^٤

لسم لوست :

د التكاثر سورت له (۵_ ۸) آيتونه (حفظ تلاوت او تجويد).

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ^٥ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ^٦
ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ^٧ ثُمَّ لَتَسْتَعْلَنَ يَوْمَئِذٍ
عَنِ النَّعِيمِ^٨

د تلاوت برخه (۱)

يوولسم لوست:

د الشمس سورت له (۱_ ۸) آيتونه (تلاوت او تجويد)
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالشَّمْسُ^١ وَحُجَّتْ أَوَّلُ النَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ أَوَّلُهَا^٢ وَاللَّهُ رَاحِدٌ إِذَا
جَلَّىٰهَا^٣ وَالْأَيْلُ إِذَا يَغْشَىٰهَا^٤ وَالسَّمَاءُ وَمَا بَيْنَهَا^٥
وَالْأَرْضُ وَمَا طَحَّتْهَا^٦ وَنَفْسٌ مَّا سَوَّاهَا^٧ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا
وَتَقْوَاهَا^٨

دو لسم لوست :

د الشمس سورت له (۹ _ ۱۵) آيتونو تلاوت او تجويد

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ۚ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ۖ كَذَّبَتْ
ثِيودُ بِطَغْوَاهَا ۖ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ۖ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ
اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۖ فَكَذَّبُوهُ فَعَبُوهَا ۖ فَذَمُّمَ عَلَيْهَمْ
رَبُّهَمْ يَدِ ابْنِ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ فَسَوَّاهَا ۖ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۚ

د يار لسم لوست:

د البلد سورت له (۱ _ ۱۰) آيتونو تلاوت او تجويد
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَیِّنِ ۚ وَلَآ أَنتَ بَیِّنٌ ۚ وَلَآ لَدِیَّ مَا
وَلَا لَلْآلِفَةِ خَلْقًا ۚ إِلَّا نَسَآنٌ ۚ فِی كَبِّی ۚ أَیَحْسَبُ أَنْ لَنْ یُعْجِزَ
عَلَیْهِ أَحَدٌ ۚ یَقُولُ أَهْلَكْتُمْ مَلَآئِكَةً ۚ أَیَحْسَبُ أَنْ لَمْ یَرَهُ
أَحَدٌ ۚ لَوْ یَجْعَلُ لَهُ عَیْنِیْنِ ۚ لَآ لَسَآئِلُ ۚ وَسَقَاتِ الْفِتَنِ ۚ هَذِیْ یَنَیْ
الْبَیِّنِ ۚ

خواړسم لوست:

د البلد سورت له (۱۱_____۲۰) آيتونو تلاوت او تجويد

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ^(۱۱) وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ^(۱۲) فَكَيْ رَقِيبَةً^(۱۳)
أَوْ اطَّعِمَ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ^(۱۴) لِيَدِينَا^(۱۵) إِذَا مَقَرَّبَةً^(۱۶)
أَوْ مَسَكِينًا إِذَا مَتَرَبَةً^(۱۷) تَحَرُّكَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا
بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ^(۱۸) أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ^(۱۹)
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَزِيدُهُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ^(۲۰) كَلِيلًا^(۲۱) لَهُمْ تَارِيعًا^(۲۲)

۲- د حفظ کو لوبرخه

پنځلسم لوست:

د لاندې سورتونو مراجعه: الفاتحه، الناس، الفلق، الاخلاص ، المسد ، النصر،
الکافرون، الکوثر، الماعون، قريش، الفيل، الهمزه، العصر او التکاثر.

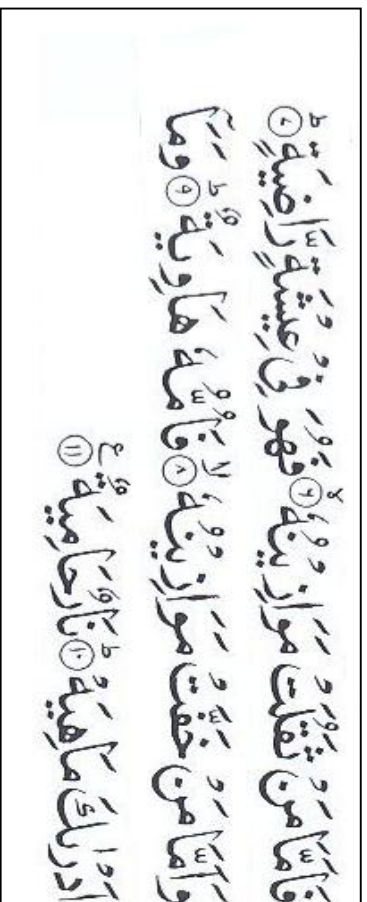
شپاړسم لوست:

د القارعة سورت له (۱_____۵) آيتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)
أَعْرُذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْقَارِعَةُ^(۱) مَا الْقَارِعَةُ^(۲) وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ^(۳)
يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ^(۴) وَتَكُونُ الْجِبَالُ
كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ^(۵)

اووه لسم لوست:

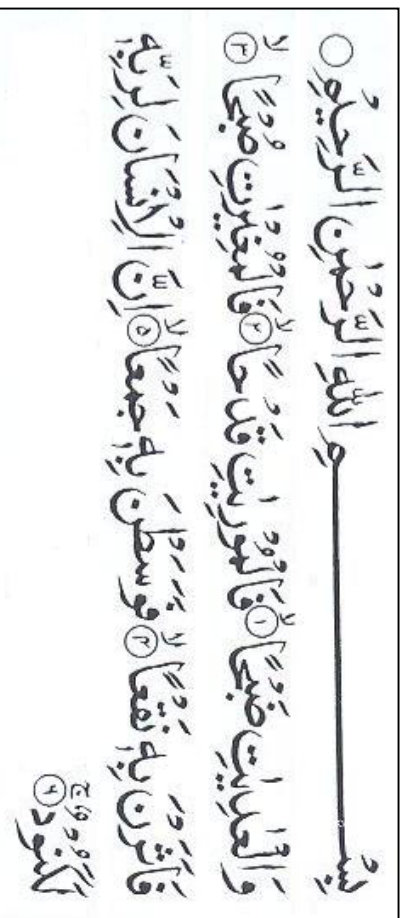
د القارعة سورت له (۲ _____ ۱۱) آيتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)

اتلسم لوست:

د العاديات سورت له (۱ _____ ۲) آيتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

نولسم لوست :

د العاديات سورت له (۷ _____ ۱۱) آيتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ۚ وَإِنَّهُ لَحَبِيبٌ لِّغَيْبٍ مُّخْتَفٍ ۚ أَفَلَا يَعْلَمُ
إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ۚ وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۚ إِنَّ رَبَّهُمْ
بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ ۚ

۲- د تلاوت برخه:

شلم لوست:

د الفجر سورت له (۱ _____ ۸) آيتونو (تلاوت او تجويد)
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
وَالْفَجْرِ ۝ وَبِالْأَسْمَاسِ ۝ وَالشَّعَرِ ۝ وَالسَّعِيرِ ۝ وَالْوُتَرِ ۝ وَالْأَيْلِ ۝ إِذَا
يَسُرُّ ۝ هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ۝ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ
رَبُّكَ بِعَادٍ ۝ إِمْرَءَاتٍ الْعِمَادِ ۝ الْيَتَامَىٰ لَعُمُ يُجْلَقُ ۝ مِثْلَهَا
فِي الْيَتَامَىٰ ۝

يو ويشتم لوست :

د الفجر سورت له (۹ _____ ۱۴) ايتونو (تلاوت او تجويد)

وَنَعُودٍ الْكَاذِبِينَ ۝ جَابُوا الصَّخْرَ بِأَعْيَادٍ ۝ وَفِرْعَوْنَ ذِي
الْأَوْتَارِ ۝ الْكَافِرِينَ ۝ طَعَنُوا فِي الْيَتَامَىٰ ۝ فَكَثُرُوا أَفْيَاهَا
الْفَسَادِ ۝ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝
إِنَّ رَبَّكَ لَيَا أَمْرًا صَادٍ ۝

دوه ويستم لوست:

د الفجر سورت له (۱۵ _ ۲۰) آيتونو تلاوت او تجويد

قَامَا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ لَاحِيَةً
رَبِّي أَكْرَمُونَ ۝ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ لَاحِيَةً
فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ۝ كَلَّا بَلْ لَا تَهْتَدُونَ الْيَسِيرُونَ ۝
وَلَا تَخْشَوْنَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝ وَتَأْكُلُونَ التَّرَاثَ
أَكْلًا لَآكِلًا ۝ وَتُخْبِتُونَ أَلْمَالَ خِيَابًا ۝

درويشتم لوست :

د الفجر سورت له (۲۱ _ ۲۴) آيتونو تلاوت او تجويد

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًا ۝ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ
صَفًّا صَفًّا ۝ وَجِئْتُكُمْ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ
يُتَنَزَّلُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذُّكْرَى ۝ يَقُولُ
يُلِيَّعَنِي قَدْ مَنَئِي لِحْيَتِي ۝

خلير ويستم لوست:

د الفجر سورت له (۲۵ _ ۳۰) آيتونو تلاوت او تجويد.

يَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ۝ وَلَا يُؤْتِيهِمْ
وَسْئَلًا ۝ أَحَدٌ أَحَدًا يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝
أُرِجِجِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ۝
فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝ وَأَدْخِلِي جَنَّتِي ۝

۳- د حفظ برخه:

پنځه ويشتهم لوست:

دلاندې حفظ شوو سورتونو مرجه: الفاتحه، الناس، الفلق، الاخلاص، المسد،
النصر، الكافرون، الكوثر، الماعون، قريش، الفيل، الهمزة، العصر، التكاثر،
القارعه او العاديات.

شپږويشتهم لوست:

د الزلزله سورت له (۱_____۵) آيتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)

أَعْرُذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا^۱
وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَعْيُنُهَا^۲ يَا لَئِنْ
رَبِّكَ أَوْحَى لَهَا^۳

اوه ويشتهم لوست:

د الزلزله سورت له (۶_____۸) آيتونو (حفظ، تلاوت او تجويد)

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ^۴ فَمَنْ
يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ^۵ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ^۶

۳- د تلاوت برخه:

اته ويستم لوست:

د الغاشية سورت له (۱ _____ ۱۱) آيتونو تلاوت او تجويد
أَعْرُذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
هَلْ أَتَاكَ خَبِيرٌ ۝ الْغَاشِيَةُ ۝ وَجُودٌ يَوْمِيذٍ خَاشِعَةٌ عَامِلَةٌ ۝
تَأْصِيَةٌ ۝ تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً ۝ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ أَنِيَّةٍ ۝ لَيْسَ
لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيرٍ ۝ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُودٍ ۝
وَجُودٌ يَوْمِيذٍ نَّاعِمَةٌ ۝ لِسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ۝ فِي جَنَّةٍ
عَالِيَةٍ ۝ لَا تَسْمَعُ فِيهَا الْأَنْجِيَةَ ۝

نه ويستم لوست:

د الغاشية سورت له (۱۲ _____ ۲۰) آيتونو تلاوت او تجويد

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ۝ وَأَنْوَاعٌ
مُتَوَعِّجَةٌ ۝ وَتَنَمَّرَاتٌ مُصَوِّفَةٌ ۝ وَذُرَىٰ مُبْتَنِيَةٌ
۝ أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْأَيْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝ وَإِلَى السَّمَاءِ
كَيْفَ رُفِعَتْ ۝ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝ وَإِلَى الْأَرْضِ
كَيْفَ سُطِحَتْ ۝

د برشم لوست :

د الغاشية سورت له (۲۱ _____ ۲۲) ایتونو (تلاوت او تجوید)

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۚ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَوِّرٍ ۞۱ إِلَّا مَنْ
تَوَلَّى وَكَفَرَ ۚ فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۞۲ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۞۳
ثُمَّ إِنَّ إِلَيْنَا لِحَصَابَهُمْ ۞۴

یو د یرشم لوست :

د الاحلی سورت له (۱ _____ ۹) آیتونو (تلاوت او تجوید)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۞
سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۞۱ الَّذِي خَلَقَ قَسْوَى ۞۲ وَالَّذِي قَدَّرَ
فَهْدَى ۞۳ وَالَّذِي أَحْرَجَ الْمَرْحَى ۞۴ فَيَجْعَلُهُ عَسَا ۞۵ أَحْوَى ۞۶
سَنَعَى ۞۷ نَكَ فَلا تَتَسَوَّى ۞۸ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا
يَخْفَى ۞۹ وَيَسِّرْ لَكَ الْيُسْرَى ۞۱۰ قَدْ كَرِهَ أَنْ نَفْعِتَ الْإِنْسَى ۞۱۱

دوه دېرشم لوست :

د الاعلى سورت له (۱۰ _____ ۱۹) آيتونو تلاوت او تجويد

سَيَلَكُ مِنَ يَحْيَىٰ وَيُجَبِّدُهَا الْعِشَىٰ ۚ الَّذِي يَصْلَى النَّارَ
الْكُبْرَىٰ ۚ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ۚ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ ۚ
وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ۝ بَلْ تُؤَثِّرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۚ
وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْغَىٰ ۚ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ۚ صَحِيفِ
إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ۝

دري دېرشم لوست :

د الطارق سورت له (۱ _____ ۱۰) آيتونو تلاوت او تجويد

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ وَالطَّارِقُ ۚ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۚ
النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَفْسٌ نَّهَّأَ عَلَيْهَا حَافِظًا ۚ
فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۚ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۚ
يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۚ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ
لَقَادِرٌ ۚ يَوْمَ تُجْبَلُ السُّرُورُ ۚ فَمَا لَهُ مِنْ حُوقَةٍ وَلَا
كَاصٍ ۝

خلوردېرشم لوست :

د الطارق سورت له (۱۱ _____ ۱۷) آيتونو تلاوت او تجويد.

وَالسَّمَاءِ ۚ ذَاتِ الرَّجْعِ ۚ وَالْأَرْضِ ۚ ذَاتِ الْقَدَرِ ۚ
إِنَّهُ لَعَزَّزَ الْقَوَلُ ۚ فَصَلِّ ۚ وَمَا هُوَ بِلَهْرٍ لِي ۚ أَنَا أَنَا ۚ يَكِيدُ مَنْ
كَيْدًا ۚ وَأَكِيدُ كَيْدًا ۚ فَمَهْلِكُ الْكُفْرَيْنِ
أَمْ هُمْ مُرِيدُونَ ۚ

پنجاه دیرشم لوست:
 د تیر و حفظ شوو سورتونو مړ اجمع، الفاتحه، الناس، الفلق، الاخلاص،
 المسد، النصر، الكافرون، الكوثر، الماعون، قریش، الفیل، الهمزة، العصر،
 التكاثر، القارعة، العاديات او النزلة.

شپږ دیرشم لوست:

د البروج سورت له (۱ _____ ۹) آيتونو (تلاوت او تجويد)
 اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
 وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ۝ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ۝ وَشَاهِدِي
 سَاعَهُمْ ۝ قُلْ أَصْحَابُ الْأُخْدُوْدِ ۝ السَّارِ ذَاتِ
 الْوُقُوْدِ ۝ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُوْدٌ ۝ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ
 بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُوْدٌ ۝ وَمَا نَعْمُوا لَهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ
 الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ۝ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۝ وَ

اللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

اووه دیرشم لوست:

د البروج سورت له (۱۰ _____ ۱۳) ايتونو (تلاوت او تجويد).

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فَمَا كَفَرُوا بِمَا
 قَالُوا ۚ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَكْثَرُ ۝ إِنَّ الَّذِينَ
 آمَنُوا وَآخِزُوا بِالطَّاغُوتِ أَمْ جُنُودٌ مِّنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ ۚ ذَٰلِكَ الْفُورُ الْكَبِيرُ ۝ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ
 لَشَدِيدٌ ۝ إِنَّهُ هُوَ يَدْعُهُمْ وَيُعِيبُهُ ۝

انته د پرشم لوست :

د البروج سورت له (۱۴ _____ ۲۲) آيتونو تلاوت او تجويد

وَهُوَ الْعَظِيمُ ۝ الْوَدُّ ۝ ذُو الْعَرْشِ ۝ الْمُهَيْمِنُ ۝ فَعَالِ لَهَا
يُرِيدُ ۝ هَلْ أَمَّاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ۝ فِرْعَوْنُ وَثَمُودُ ۝
بِلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَذَرُ فِي بَ ۝ وَاللَّهُ مِنْ أَمْرِهِمْ حَظِ ۝
بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ ۝ فِي لَوْجٍ مَحْمُودٍ ۝

نه د پرشم لوست :

د الانشقاق سورت له (۱ _____ ۹) آيتونو تلاوت او تجويد
أَعْرُذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ۝ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُمَتْ ۝ وَإِذَا
الْأَرْضُ مُدَّتْ ۝ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝ وَأَذِنَتْ
لِرَبِّهَا وَحُمَتْ ۝ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِرٌ إِلَىٰ رَبِّكَ
كَذَّابٌ مُّذِلٌّ ۝ فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينٍ ۝
فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حَسَابًا سِيرًا ۝ لَا سَعْيَ لِكَتَابٍ إِلَىٰ أَهْلِهِ
مَسْرُورًا ۝

خلو بینتم لوست :

د الانشقاق سورت له (۱۰_ ۱۹) آیتونو (تلاوت او تجوید)

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَأَاهُ فَهُوَ بِدْعُهُ
ثَبُورًا ۖ وَيَصِلُ سَعِيرًا ۖ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مُسْرُورًا
ۖ إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَخُورَ ۖ بَلَىٰ ۖ ثَانِيًا ۖ كَانَ بِهِ
بَصِيرًا ۖ فَلَا أُفْسِرُ يَا شُعْبَقَ ۖ لَئِنْ لَمْ يَنْقُصْ ۖ وَمَا وَسَىٰ ۖ
وَالْقَبْرِ إِذْ أَنْتَ مِنَ النَّاسِ ۖ لَنْ تَرْكِبُنَّ جَبْطًا عَنْ حَبِطٍ ۖ

يو څلو بینتم لوست:

د الانشقاق سورت له (۲۰_ ۲۵) آیتونو (تلاوت او تجوید)

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۖ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۖ
بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَكِيدُونَ ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوْعُونَ ۖ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ۖ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۖ

تکرار:

د تپرو حفظ شوو سورتونو: الفاتحي، الناس، الفلق، الاخلاص، المسد، النصر،
الکافرون، الکوثر، الماعون، قريش، الفيل، الهمزة، العصر، التكاثر، القارعه،
العايات او الزلزله، تکرار.

لومړۍ فصل: عقايد

لومړۍ لوست:

توحيد

هدف:

۱. د توحيد له معنا سره بلد تيا
 ۲. د الله تعالى د يووالي له ځينې دلايلو سره آشنايي.
- پوښتنې:

۱. ستاسې له نظره توحيد بايد څرنگه معنا شي؟
۲. آيا تاسې کولی شئ د الله تعالى پر يووالي باندې دليل اقامه کړئ؟

څرنگه چې پوهېږو توحيد زموږ د دين له اصولو څخه يو مهم اصل دی. توحيد يعنې چې موږ پر واحد الله تعالى باندې ايمان لرو او يوازې د هماغه عبادت کوو. د الله تعالى پر يووالي باندې زيات دلايل موجود دي. ځينې يې فلسفي دلايل دي چې يوازې د عقل په واسطه ثابتېږي. خو ځينې نور يې تجربوي دي چې د الله تعالى د مخلوقاتو له نظم او پيوستون څخه په مشاهدې او څيړنې ثابتېږي. په قرآن کریم کې هم د الله تعالى پر يووالي باندې قانع کوونکې دلايل راغلي دي. يو له هغو غوره دلايلو څخه د انبيا سورت په دوه ويشتم آيت کې داسې بيان شوی دی. (لوکان فيهما الهة الا الله لفسدتا) که وای په ځمکه او اسمان کې نور معبودان او

حاکمان بې له الله تعالی څخه نو خا مخا وړان شوي به وو دواړه. د دې لپاره چې د پورتنۍ آیت په دلیل را وړنې باندې یوه شو لاندې مثال په پام کې نیسو: که ستاسې د کور په شان یو کور کې څو تنه دواک خاوندان وي او هر یو له نورو سره له مشورې پرته تصمیم ونیسي او لاس پکار شي په دغه کور کې به څه پېښ شي؟ ایا دا ډول کورنۍ نظام به تر ډېره پابېست و مومي او که نه ډیر ژر به ړنگ او له مینځه ولاړ شي؟ همدا ډول که په یوې ولسوالۍ کې دوه دوه ولسوالان، په یوه ولایت کې دوه والیان او یا په یوه هیواد کې دوه یا درې رئیس جمهوران وجود ولري، څه پېښې به را مینځ ته شي. که په جهان کې څو خدایان وجود ولري او هر یو په یوه کار لاس پورې کوي، مثلاً: یو وغواړي یو موجود مینځ ته راوړي او بل یې ونه غواړي او یا یو وغواړي یو کار سرته ورسوي او بل یې مخالفت وکړي، په دې صورت کې به جهان له مینځه ولاړ شي. او دغه عجیب نظم چې همدا اوس پکې تر سترگو کېږي، و جود و نلري نو د جهان موجوده نظم او پیوستون ددې دلیل دی چې یوازې یو الله وجود لري چې هغه هماغه الله تعالی دی چې مونږ یوازې د هغه عبادت کوو او یوازې د هغه تابع یو د هغه په عبادت کولو کې زموږ لوروالی او کمال دی او د نورو عبادت او فرمان وړنه د انسانانو د بدبختۍ او پرېوتنې لامل ګرځي.

هڅونه:

۱. زده کوونکي دي د توحيد د معنا په باره کې لږ تر لږه پنځه کرښې وليکي.
۲. زده کوونکي دي پر څو ګروپونو ووېشل شي او د آيت شريف په باره کې دي و غږېږي.

۳. زده کوونکي دي په خپلو کتابچو کې د جهان د نظم څو مثالونه وليکي چې د الله تعالى پر يوالي باندې دليل وي.

۴. زده کوونکي دي يو له بل سره د دغو سپارو د نظم په باره کې چې انځور شوي دي، خبرې وکړي چې څه ډول د الله تعالى پر وجود باندې دلالت کوي.

ارزونه:

۱. د ورځې او شپې بدلون د پر وجود دلالت کوي.
۲. آيت شريف د دلالت کوي.
۳. عقلي دلايل هغه دي.....

دوهم لوست:

عبادتې توحيده

هدف:

له عبادتې توحيده سره آشنائي.

پوښتنې:

۱. ايا پوهيرئ چې يوازي الله تعالى د عبادت وړ دی؟
۲. ايا ستاسې په ذهن له الله تعالى پرته بل خوک د عبادت وړ کېدای شي؟

الله تعالى يو دی او په هيڅ کار کې شريک نه لري، د ټولو شیانو پيداينبت او اداره د هغه (ج) په قدرت کې دی او هغه هېچا ته اړتيا نه لري. ټولو پيغمبرانو د يوه الله لوري ته خلک را بللي دي او ورڅخه يې غوښتل چې د يوه الله تعالى تابع اوسي او خاص د هماغه عبادت وکړي.

د پيغمبر (ص) له اساسي شعارونو څخه چې د انسان د بري ضامن دي، يو هم د يوه الله اثبات او د نورو خدايانو نفې کول دي، لکه چې ويلي يې دي:

(قولوا لا اله الا الله تفلاحوا) يعني ورايئ چې پرته له يوه الله (ج) څخه بل خوک د

عبادت وړ نشته بريالي به شي.

نو يوازي الله تعالى د عبادت او ثنا لائق او د اطاعت او بندگۍ وړ دی. د تل لپاره ښايي چې د هغه (ج) فرمان وړونکي و اوسو، البته په پام کې ولرو چې د اسلام د ستر پيغمبر (ص) او د هغه د نيکو پيروانو مينه او محبت له عبادتې توحيده سره منافات نه لري ځکه چې هيڅ يو مسلمان، پيغمبر (ص) د الله (ج) په پرته محترم نه شميري او

نه يې عبادت کوي بلکې د الهي دربار د يوه مقرب بنده په حيث ورڅخه د الله (ج) په وړاندې د شفاعت کولو هيله لري.

فعاليت

۱. عبادتي توحيد په پنځو کرښو کې توضیح کړئ.
۲. د عبادتي توحيد توپیر له ذاتي توحيد سره بیان کړئ.

ارزونه:

۱. ایا زده کوونکي د عبادتي توحيد پر معنا پوهیدلي دي؟
۲. ایا زده کوونکو د عبادتي توحيد او ذاتي توحيد تفاوت درک کړی دی؟

دریم لوست:

د الله تعالى صفات

هدف:

۱. د الله تعالى له ځينو صفتونو سره آشنایي.

۲. د الله تعالى د ذات پر یووالي باندې پوهېدل.

پوښتنې:

۱. د الله تعالى له کومو صفتونو سره آشنایي لری؟

۲. آیا د الله تعالى ذات او صفات سره یو دي او که توپیر لري؟

الله تعالى داسې صفتونه لري چې پېژندل یې زموږ لپاره ضروري دي.

په عمومي ډول الله تعالى د دوو ډولو صفتونو لرونکی دی.

(۱) ثبوتي صفتونه (۲) سلبي صفتونه.

ثبوتي صفتونه هغه دي چې الله تعالى لره ثابت دي. او سلبي صفتونه هغه دي چې وجود یې د الله تعالى لپاره نه ثابتېږي. د مثال په ډول: حیات د الله تعالى یو ثبوتي صفت دی دغه صفت د الله تعالى لپاره ثابت دی.

سلبي صفتونه بیا هغه ډول دي چې له الله تعالى څخه نفې کېږي، لکه چې وایو الله تعالى جسم نه دی.

د الله تعالى د صفتونو وېش داسې هم شوی دی چې صفتونه یا د الله تعالى په ذات پورې تړلي دي او یا د الله تعالى په فعل پورې لکه د حیات صفت چې د الله تعالى تر ذات پورې تړاو پیدا کوي.

او د خالقیت صفت د الله تعالى په فعل پورې تړاو پیدا کوي.

يعني څرنگه چې الله تعالی د خلق (پیداښت) عمل سرته رسوي په دغه صفت نومول کېږي.

د الله تعالی 'ځیني مهم صفتونه په لاندې ډول سره دي:

۱- قدرت	۶- خالق	۱۱- ځای نه لري
۲- علم	۷- ازلي	۱۲- شریک نه لري
۳- حیات	۸- جسم نلري	۱۳- بې نیازه دی
۴- اراده	۹- په دنیا کې لیدل کېږي نه	
۵- قدیم	۱۰- ظلم نه کوي	

هڅو نه:

۱. زده کوونکي دي د ذاتي او فعلي صفتونو فرق په خپلو کتابچو کې وليکي.

۲. هغه صفتونه چې د لوست په وروستۍ برخه کې راغلې په غور سره ولولې ثبوتي او سلبي صفات سره جلا کړي.

ارزو نه:

۱. له زده کوونکو څخه دي وغوښتل شي چې د ذاتي ثبوتي او ثبوتي فعلي او ذاتي سلبي او سلبي فعلي صفتونو مثالونه راوړي.

خلوم لوست:

معجزه

هدف:

۱. د معجزې له معنا سره آشنایي.
۲. د پیغمبرانو له مختلفو معجزاتو سره بلد تیا.

پوښتنې:

۱. د معجزې پر معنا پوهیږئ؟
۲. د پیغمبرانو (ع) له معجزو سره بلد یاست؟

لکه چې پوهیږو الله تعالیٰ ډېر پیغمبران (ع) د انسانانو د لارښوونې لپاره رالیرلي دي خو کله به چې کوم امت ته پیغمبر لېږل کېده نو خلکو به ورڅخه د خپلې پیغمبرۍ د ثبوت لپاره د معجزې غوښتنه کوله. له الهي پیغمبرانو څخه به معمولاً داسې کارونه صادريدل چې عام وگړي به یې له سرته رسولو څخه ناتوانه وو. دغسې کار ته معجزه وايي. ځکه چې نور خلک یې له سرته رسولو څخه عاجز او کمزوري دي. معجزه دومره مشهوره ده چې هر وخت به چا د پیغمبرۍ دعواه وکړه نو خلکو به ورڅخه د معجزې غوښتنه کوله نو هر پیغمبر (ع) به د خپلې زمانې له شرایطو سره سم خپله معجزه ښودله. په قرآن کریم کې د یو شمیر پیغمبرانو (ع) د ځینو

معجزو نمونه اخستل شوي دي ، لکه د موسي عليه السلام خو معجزې چې په لاندې ډول.

۱. فرعون ټول ساحران را ټول کړل او جدي غوښتنه يې ور څخه وکړه چې موسی عليه السلام ته په مقابلې کولو سره ماتي ورکړي. ساحرانو خپل سحر ونه واچول بيا يې موسی عليه السلام ته وويل که مقابلې کولی شى نو وار دى موسی عليه السلام خپله امسا و غورځوله او د يو لوی بڼا مار په شکل کې يې د ساحرانو ټولې سحري کړنې ترستوني تيرې کړې.

۲. موسی عليه السلام به لاس په خپل گريوان کې د تنه کړ چې را بهر به يې کړنو د نور په شان به ځلېده.

د عيسى (ع) ځينې معجزې په لاندې ډول سره دي.

۱. عيسى (ع) به د الله تعالى په اجازې د پيس پر بيمارۍ باندې اخته کسانو ته شفا ورکوله.

۲. د الله تعالى په اذن به يې له ختو څخه د مرغانو څيري جوړولې او بيا به يې پکې پو کړل ژوندي مرغان به شول او هواته به والوتل.

۳. د الله تعالى په اذن به يې مړي ژوندي کول.

۴. يوه ورځ د عيسى عليه السلام پارانو ورڅخه د الله تعالى له لوري د دسترخوان د نازلیدلو غوښتنه وکړه عيسى عليه السلام دعا وکړه ، سمدستي له خور و ډک دسترخوان ورته د الله تعالى له لوري را کوز کړاى شو.

د اسلام پیغمبر محمد مصطفی (ص) هم ډېرې معجزې درلودلې چې تر ټولو مهمه معجزه یې قرآن کریم ده.

۱. د لوست لندیز په لسو کرښو کې ولیکئ.
۲. د پیغمبرانو (ع) څو نورې معجزې چې په قرآن کریم کې ذکر شوي ولیکئ.

۱. ایا زده کوونکي د معجزې پر سمه معنا پوره شوي دي؟
۲. ایا زده کوونکي له ذکر شوو معجزو سره په ښه توګه آشنا شوي دي.

پنځم لوست:

د رسول الله (ص) معجزې

هدف:

۱. د الهي پیغمبر له معجزو سره بلد تیا.

۲. د اسلام د پیغمبر (ص) له ستري معجزې (قرآن کریم) سره آشنايي.

پوښتني:

۱. آیا پوهیرئ چې قرآن کریم زموږ د پیغمبر (ص) تر ټولو لویه معجزه ده؟

۲. آیا پوهیرئ چې زموږ د پیغمبر (ص) دغه معجزه همیشی، ده؟

زهرا او لطیفه تل یو حای ښوونځي ته ورتللي، پر یوې څوکۍ به د یوه میز تر شا کښینا ستلي. دواړو به د ښوونځي پر لاره د علمي مطالبو په باره کې خبرې اترې کولې. یوه ورځ یې چې له خپل دیني ښوونکي څخه د نبوت او انبیاوو (ع) په باره کې څه اورېدلي و. د دې لپاره چې د کتاب مطالب او د ښوونکي وینا وي یې ښې زده کړې وي د پیغمبرۍ د نښانو په اړه یوې له بلې سره خبرې اترې کولې. زهرا له لطیفې څخه وپوښتل: د اسلام د پیغمبر (ص) تر ټولو مهمه معجزه څه ده؟ لطیفې له لږ فکر کولو وروسته په موسکا ویل: پوهیرې هر پیغمبر د خپل حقانیت د اثبات لپاره یوه یا څو معجزې لري. د مثال په ډول د موسي علیه السلام امسا په ښامار بدله شوه. او یا دا چې عیسی علیه السلام مړي ژوندي کول. د اسلام پیغمبر (ص)

هم د خپلې پیغمبرۍ د اثبات لپاره معجزې لرلې. که څه هم له رسول الله (ص) څخه خورا زیاتې معجزې لیدل شوي دي خو تر ټولو غوره یې (قرآن کریم) دي چې تل پاتې دی. زهرا د دې لپاره چې د (قرآن) پر اعجاز باندې ښه پوه شي ، وپوښتل: (قرآن کریم) څرنگه معجزه ده؟

لطيفي چې هېڅکله به یې په بې فکری، سره خبرې نه کولې ، لږ ځنډه یې سوچ وکړ. داخل یې د دې پر ځای چې د زهرا ځواب پخپله ووايي ، وویل:

دي پوښتنې ته باید پخپله ځواب ووايست.

زهرا وویل: تر کومه ځایه چې زه پورهېږم قرآن کریم له څو پلوه معجزه ده. د بیان د ښکلا (بلاغت) له پلوه او په راتلونکې کې د علمي خبرداريو له پلوه ، ځکه چې داسې زیات شیان پوهانو د قرآن کریم د نزول له زمانې څخه ډیرې پېړۍ وروسته کشف کړي چې لا پخوا په قرآن کې ورته اشارې شوي دي.

لطيفي وویل: په رښتیا عجیبه ده. د قرآن ځانګړتیا د نورو پیغمبرانو (ع) پر معجزو باندې په همدې اساس ده چې قرآن یوه علمي معجزه ده.

په خبرو خبرو کې دواړه هغې دوه لارې ته رسیدلي وي چې ناچاره یوه له بلې خدای په امانې واخلي ، نور بحث یې بلې ورځې ته پرېښود.

۱. قرآن کریم څه ډول معجزه ده؟

۲. د اسلام د پیغمبر (ص) معجزه د نورو پیغمبرانو (ع) له معجزو سره څه تفاوت لري؟

محترم ښوونکی دی له زده کوونکو څخه پوښتنې وکړي چې قرآن کریم څرنگه یوه تل پاتې معجزه ده، نمرې دې ورکړي.

شپږم لوست:

معاد

هدف:

۱. د معاد له معنی او مفهوم سره آشنايي.
۲. له برزخ او د هغه له مفهوم سره آشنايي.

پوښتنه:

۱. آیا پوهیږئ چې په قیامت کې څه کېږي؟

د دین له اصولو څخه پنځم اصل ایمان لرل دي په معاد باندې معاد یعنې دا چې انسان له مړینې وروسته د دوهم ځل لپاره بیا را ژوندی کېږي او ټولې کړنې یې محاسبه کېږي. دغه اصل په ټولو آسماني ادیانو کې تر سترگو کېږي په هر مذهب کې چې پر قیامت باندې باور لرل وجود و نه لري، الهي دین او مذهب ورته نه شو ویلی.

ټول پیغمبران او آسماني کتابونه پر دې مطلب باندې اتفاق لري چې د انسان ژوند په مرگ باندې پای نه مومي بلکې د دغه ژوند پای ته رسېدلو سره یو بل جهان وجود لري چې هر څوک پکې د خپلو نیکو عملونو جزا او بدو کارونو سزا گوري. په قرآن عظیم الشان کې د معاد مسئلې ته خاصه پاملرنه شوې ده، د توحید له موضوع وروسته چې د پیغمبرانو(ع) په تعلیماتو کې تر ټولو اساسي مسئله ده، د معاد موضوع ده چې تربیتي پایلې یې زیات اهمیت لري. له خدای پېژندنې وروسته زیاتو آیتونو د معاد تر مسئلې پورې اړه نیولې ده او په مختلفو نومونو باندې راوړل شوي ده چې هر یو یې د معاد له حوادثو څخه د یوې حادثې په ګوته کونکې دی.

يوم القيامه (د قیامت ورځ) يوم الحساب (د حساب ورځ) يوم الدين (د جزا ورځ)
يوم الندامه (د پښیمانتیا ورځ) يوم الحكم (د فیصلې ورځ) يوم الحسرة (د نا امیدی
ورځ) او يوم المسئلة (د پوښتنې کولو ورځ).

هڅو نه:

۱. زده کوونکي دې دوه دوه په خپلو مینځو کې د قیامت د ورځې په اړه سوال او ځواب وکړي چې د څه لپاره ده.
۲. زده کوونکي دې درې درې تنه په خپل منځ کې خبرې اترې وکړي چې انسانان ولې باید له نا وړه کارونو څخه ځان وژغوري.

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکي د معاد په معنی او هدف پوره شوی دي؟

اورم لوست:

د رحمت نبي

هدف:

د پيغمبر صلی الله عليه و اله وسلم له شخصيت او ژوند سره بلد تيا.

پوښتنې:

۱. تاسې د اسلام ستر پيغمبر په کومه اندازه پيژنئ؟
۲. آيا پوهيږئ چې د اسلام ستر پيغمبر په خپل امت څه بر زړه سواندۍ و؟

د اسلام قدر من پيغمبر څه پر مهربان او زړه سواند و. سخت کړاونه يې پخپل ځان کال تر څو خلک نور هم اسلام ته مخ کړي او د دنيا او آخرت سعادت ور په برخه شي. ښه به وي چې په دې باره کې قرآن کریم ته مراجعه وکړو چې الله تعالی څه فرمايلي دي. د توبې سوره په (۱۲۸) آيت کې الله تعالی فرمايي: (لقد جاءکم رسول من انفسکم عزيز عليه ما عنتم حريص عليكم بالمؤمنين رءوف الرحيم) يعنی خامخا په تحقيق راغلی دی تاسې ته يو رسول له جنسه ستاسې چې څه پر سخت دروند دی پر ده باندي هغه کار چې تاسې تکليف مومي له هغه څه پر حرصناک دی په هدايت ستاسې خاص پر مؤمنانو باندي نهايت شفيع څه پر مهربان دی.

هر کله به چې څوک د اسلام پر مبارک دين مشرف کېدل نو رسول الله (ص) به څه پر زيات خوښېده، ځکه چې دغه کس به د دنيا او آخرت سعادت ته رسېده. تاريخ گواه دی چې رسول الله (ص) به هر څه ول سترې او ترخې گاللي تر څو مسلمانان لا زياتي کاميابۍ تر لاسه کړي. هغه (ص) په هېڅ قيمت حاضر نه شو چې له خپلې دندې څخه چې د انسانانو لارښوونه ده لاس واخلي. يو ځل د قریشو کفار ورته وړانديز وکړ چې د اسلام د مبارک دين له تبليغ نه لاس واخله. مونږ حاضر يو هرڅه چې غواړي دريې کړو. نبي عليه السلام ورته وويل:

د الله تعالى پر ذات مې دې سوگند وي چې که لمر په يوه لاس کې او سپوږمې په بل لاس کې راته کېږدي (د دنيا قيمتي شيان راته راکړي) نه غواړم له دغه کار څخه لاس په سر شم ځکه چې پيغمبر (ص) نه غوښتل د انسانانو هدايت ته له را بللو څخه لاس واخلي او خلک په بې لارېو، گمراهۍ او جهالت کې د تل لپاره پاتې شي.

۱. د لوست لنډيز وليکئ.
۲. د قرآن کریم مبارک آيت له معنی سره په یاد و یاد کړئ.
۳. د مسجد د امام په مرسته پر امت باندي د پيغمبر (ص) د زړه سوي نور موارد ذکر کړئ.

اتم لوست:

د امامانو پيژندنه

هدف:

د اهل بيت د امامانو له شخصيت او ژوند سره آشنائي.

پوښتني:

۱. ايا امام پيژنئ؟

۲. ايا امام باقر(ع) پيژنئ؟

امام باقر(ع):

زمونږ پنځم امام، امام محمد باقر د امام سجاده(ع) زوی په ۵۷ هـ کال په مدينه منوره کې زېږېدلی او د ۵۷ کلونو په عمر په ۱۴ هـ کال په شهادت ورسېد او د بقیع په هدیره کې خاورو ته سپارل شوی دی. هغه(ع) ډېر لوی عالم و زیات شمیر شاگردان یې روزلي وو. امام باقر(ع) د اسلام د مقدس دین د رواجولو په اړوند د ستاینې وړ کونښمنه کړی دی.

امام جعفر صادق(ع):

زمونږ شپږم امام، امام جعفر صادق(ع) د امام محمد باقر(ع) زوی دی. امام جعفر صادق(ع) د ۸۳ هـ کال د ربیع الاول په (۱۷) د مدینې منورې په ښار کې زېږېدلی او په کال ۱۴۸ هـ د ۲۵ کلو په عمر په شهادت ورسېد امام جعفر صادق(ع) هم د بقیع په مشهوره هدیره کې خاورو ته سپارل شوی دی.

امام موسی کاظم(ع):

زموښ: اووم امام موسی کاظم دی، د پلار نوم یې امام جعفر صادق(ع) دی د مور نوم یې حمیده ده. امام کاظم(ع) په ۱۲۸ هـ کال د صفري د میاشتي په (۷) نیټه د نیا ته راغلی او په ۱۸۳ کال د هارون الرشید په زمانه کې د بغداد په زندان کې په شهادت ورسېد.

امام کاظم د بغداد لمر پرېواته ته د قریشو په هدیره کې چې اوس مهال د کاظمیه په نامه یادېږي خاورو ته وسپارل شو.

امام علي بن موسی الرضا(ع):

زموښ: اتم امام علي د امام موسی کاظم(ع) زوی دی چې پر امام رضا(ع) باندې شهرت لري، مور یې بی بی نجمه نومېږي. امام رضا(ع) په ۱۴۸ هـ کال د ذي القعدة د میاشتي په یوولسمه په مدینه منوره کې د نیا ته راغلی او په ۲۰۳ هـ کال د صفري د میاشتي په ۲۹ نیټه په شهادت ورسید چې د خراسان په طوس نومي ځای کې چې اوس په مشهد مقدس باندې یادېږي دفن دی.

هڅونډه:

۱. دالوست په غوره سره ولولئ او لاندې جدول ډک کړئ:

شماره	دامام نوم	د پلار نوم	د زېږدلو نېټه	د وفات کال	عمر	مدفن
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						
۸						

ارزونډه:

۱. امام محمد باقر (ع) په کال خاورو ته سپارل شوی دی.
۲. امام جعفر صادق (ع) په کال د نيانه راغلی دی.
۳. امام موسي کاظم (ع) په کال په شهادت ورسېد.
۴. امام رضا (ع) په کال زېږېدلی دی.

دوهم فصل: فقه

نهم لوست:

د لمانځه مکروهات

هدف:

۱. د لمانځه له مکروهاتو سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. آیا د لمانځه مکروهات پيژنئ؟

۲. ستاسي په نظر که څوک په لمانځه کې مکروه کار تر سره کړي آیا لمانځه يې باطلېږي؟

په جعفري فقه کې مکروه هغه کار ته ویلي کېږي چې نه کول يې بهتر دي. ولي کول يې هم گناه نه لري خدای تعالی خپلو بندگانو ته د هغه په کولو کومه سزا نه ورکوي په لمانځه کې هم مکروهات هغو کارونو ته ویلي کېږي چې نه کول يې ښه دي ولي که چا وکړل د لمانځه ثواب یی کمېږي خو لمانځه يې نه باطلېږي ځينې له مکروهاتو نه په دې ځای کې لولو.

۱. په لمانځه کې له لاس يا گوټو سره لوبې کول

۲. سترگې پټول

۳. د حمد يا سورت يا ذکر ويلو پر مهال د افرادو يا اشياوو د غږ اوږېدنې په

غرض چوپ کېدل

۴. د لږ وخت لپاره ښي او کښي لوري ته مخ اړول.

۵. د هر هغه کار کول چې خشوع او خضوع له مينځه وړي.

هڅونه:

۱. د مکروه معنا په خپلو کتابچو کې توضیح کړي.
۲. د لمانځه مکروهات یو ځل په خپلو کتابچو کې ولیکئ.
۳. د مسجد شریف د امام په مرسته د لمانځه د مکروهاتو نور موارد پیدا کړئ.

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکي د مکروه پر معنا پوهېدل دي؟
۲. آیا زده کوونکي د لمانځه مکروهات پېژندل دي؟

لسم لوست:

د آیات لمونځ

هدف:

۱. د زده کونکو آشنا کیدل د آیات له لمانځه سره.

پوښتنې:

۱. آیا پوهیږئ چې د آیات لمونځ په کومو حالاتو او واقعاتو کې لوستل کېږي.

د آیات لمونځ د څلورو شیانو لپاره واجېږي:

۱- کله چې لمر تند روښسي، ۲- کله چې سپوږمۍ تند روښسي، ۳- د زلزلې په

وخت. ۴- د تندر برېښنا او سختو تیزو بادونو په وخت چې اکثره خلک ووېروي.

د آیات د لمانځه د ادا کولو طریقه:

د آیات لمونځ دوه رکعتونه دي چې هر رکعت یې پنځه رکوع لري. هر کله چې اودس وکړو او د قبلي په طرف ودربړو نیت کوو د مثال په توګه وایو چې د زلزلې په خاطر لمونځ کوم چې الله تعالی ته نېردي شم او تکبیر ((الله اکبر)) وایو. وروسته بیا د حمد سورت او یو بل د قرآن کریم سورت لولو او رکوع ته څو بیا درېږو او د دویم ځل لپاره د حمد سورت د قرآن کریم له یو بل سورت سره لولو او رکوع ته څو او په همدې ډول سره دې کار ته دوام ورکړو ترپنځمې رکوع پورې. وروسته له پنځمې رکوع څخه سجدي ته څو او دوه سجدي کوو او بیا ودربړو او د وهم رکعت د لومړي رکعت په شان ادا کوو او وروسته له دوهمې سجدي څخه تشهد لولو او سلام ګرځوو. د آیات لمونځ کولی شو چې په لنډه توګه سره هم ادا کړو: مثلاً وروسته د

تکبیر احرام خڅه د حمد سورت لولو او وروسته بیا یو سورت په پښتو برخو ویشو او له هري برخي څخه وروسته یوه رکوع کوو. لکه: بسم الله الرحمن الرحيم رکوع، قل هو الله احد رکوع، الله الصمد رکوع، لم یلد و لم یولد رکوع، و لم یکن له کفواً احد رکوع.

هڅونې:

۱. زده کوونکي دې په درې څلورو ډلو وویشل شي او د آیات د لمانځه په باره کې دې یو له بل سره خبرې وکړي.
۲. د آیات لمونځ په عملي توګه سره ادا کړئ.

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکو د آیات د لمانځه د ادا کولو طریقه زده کړې ده؟

یو و لسم لوست:

د جمعی لمونځ

اهداف:

۱- د جمعی د لمانځه پیژندنه

۲- د جمعی د لمانځه له اهمیت سره آشنایی

پوښتنې:

۱. آیا د جمعی لمونځ مو یاد دی؟

۲. آیا د جمعی په لمانځه کې ګډون کوئ؟

اسلام یو داسې جامع او هر اړخیز دین دی چې د فرد او ټولنې د ژوندانه په ټولو مراحلو کې د بشر اړتیاو ته خاصه پاملرنه لري د هغه موافق یې د ټولنیز ژوندانه په بیلابیلو دورو کې د انساني ژوند د بهبود او ښه والي لپاره عملي کړنلارې په نظر کې نیولې دي.

د جمعی لمونځ او په جماعت سره د لمانځه ادا کول او داسې نور ډیر الهی واجبات او عبادات دي چې د اخوت او وروړ ګلوی، د روحیې د تقویې او پر دیني او انساني معیارونو باندې د انساني اړیکو د ټینګښت لپاره خورا ګټور او ارزښتناک دي. د جمعی لمونځ د ولې العصر د نشترالې په وخت کې یو اختیاري واجب دی یعنې د جمعی په ورځ کولی شو د ماسپینین لمونځ اداء کړو او هم کولی شو چې د جمعی لمونځ اداء کړو، ولې په روایاتو کې د جمعی د لمانځه پر اداء کولو باندې ټینګار شوی دی او له دې څخه معلومېږي چې د جمعی د ورځې په ماسپینین کې د جمعی د لمانځه اداء کول غوره او ثواب یې د ماسپینین د لمانځه له اداکولو څو چنده زیات دي. د جمعی لمونځ باید په جماعت سره اداء کړای شي او په انفرادي ډول کول

یې صحیح نه دي.

د جمعې لمونځ د سبا د لمانځه په شان دوه رکعتنه دی ولي د جمعې لمونځ دوه قنوتنه لري چې لومړنۍ قنوت يې د لومړي رکعت له رکوع څخه د مخه او دوهم قنوت يې د دوهم رکعت له رکوع څخه وروسته دی. د جمعې د لمانځه بل فرق د سبا له لمانځه سره په دې کې دی چې د جمعې لمونځ د دوه خطبو لرونکی دی چې د خطبو لوستل يې هم د لمانځه په شان واجب دي او بايد چې پخوا د جمعې له لمانځه څخه د امام له خوا واورولی شي؟

امام ته لارمه ده چې د جمعې د لمانځه په خطبو کې مسلمانان له سياسي او ټولنيز حالت او وضع څخه باخبر کړي او د مسلمانانو د ديني او دنياوي بڼې گڼو او مصالحو يادونه وکړي.

هڅونه:

۱. زده کوونکي دې د جمعې د لمانځه د اقامې په اړوند په دوه کسيزه گروپونو کې يو له بل سره خبرې وکړي.
۲. زده کوونکي دې د جمعې د خطبو په باره کې يو له بله څخه پوښتني وکړي.

دولسم لوست:

د اختر لمونځ

هدف:

۱. د اختر وړنو د لمانځه له وخت او طريقې سره آشنایي.

پوښتنې:

۱. ایا تر اوسه مو د اختر لمونځ اداء کړی دی؟

۲. د اختر وړنو (واړه او لوی اختر) لمونځ د جمعې له لمانځه سره څه ورته والی لري؟

د اختر وړنو لمونځ د جمعې د لمانځه په څیر دوه رکعته دی او په لاندې ډول اداء

کيږي:

د نیت کولو او د احرام له ټکبیر نه وروسته د حمد سورت د یو بل سورت په ملتیا لوستل کیږي. د سورت له لوستلو وروسته په لمړۍ رکعت کې پنځه ټکبیرونه دي او له هر ټکبیر نه وروسته قنوت دی له پنځم قنوت نه وروسته ټکبیر وايي رکوع ته ځي له رکوع وروسته دوه سجدي کوي او درېږي.

په دوهم رکعت کې د حمد او یو بل سورت له لوستل وروسته څلور ټکبیره دي او له هر ټکبیر څخه وروسته قنوت لوستل کیږي لکه د لومړي رکعت په څیر، له څلورم قنوت څخه وروسته رکوع او سجده کوي. له تشهد او سلام اړونې وروسته لمونځ پای ته رسوي. بیا ورپسې امام دوه خطبې لولي.

د اخترونو او جمعي په لمونځونو کې يوازې امام حمد او يو بل سورت لولي
نور د کروڼه به هم امام او هم مقتدي لولي. د خطبې په پای کې د اسلامي ټولنې
د خير او مصلحت لپاره دعا کوي.

هڅونه:

۱. زده کوونکي دې په درې کسيزو گروپونو کې د دواړو اخترونو د لمانځه
د اداء کولو د طريقې په باره کې يو له بل څخه پوښتنې وکړي.

ارزونه:

۱. ايا څوک کولی شي د اخترونو د لمانځه د کولو طريقه توضيح کړي؟

د یار لسم لوست:

قضایي لمونځ او احکام یې

هدف:

۱- د قضایي لمونځ د اداء کولو د وخت او ترتیب پېژندنه

پوښتنې:

۱- آیا څوک کولی شي د قضایي لمونځ د اداکولو ترتیب بیان کړي؟

قضایي لمونځ هغه لمونځ ته ویلی کېږي چې له خپل شرعي وخت څخه بهر اداء کېږي، مثلاً: د سبا لمونځ چې د کوم عذر له مخې په خپل معلوم وخت کې اداء شوی نه وي په بل وخت کې اداء کړای شي.

د واجب لمونځ قضایي واجب دی، که چېرې د هېرېدنې او یا خوب له وجهې د چا لمونځ قضا شي، د یادېدلو او یا له خوب څخه د وینېدلو په وخت کې دې ژر تر ژره بې له ځنډه اداء کړي.

هڅونه:

۱. زده کوونکي دې د قضایي لمونځ او د هغه د اداکولو د ترتیب په باره کې په ډلېزه توګه مباحثه وکړي.

۲. زده کوونکي دې د سوال او ځواب په ډول په خپلو کې د قضایي لمونځ د نیت په باره کې خبرې وکړي.

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکو د قضایي لمونځ د اداکولو طریقه زده کړې ده؟

خوار لسم لوست:

په قرآن کریم کې واجبې سجدې

هدف:

۱. د قرآن کریم د واجبې سجدې د ځایونو زده کول.

پوښتنې:

۱. ایا پوهیږئ چې د قرآن کریم په کومو سورتونو کې سجده واجبېږي؟

قرآن کریم د انسانانو د هدایت لپاره د ۲۳ کلونو په اوږدو کې پر پیغمبر (ص) نازل شوی دی. قرآن کریم د انساني ژوندانه د ټولو اړخونو لپاره ځانګړې لارښوونې لري. یو شمیر آیتونه سجده لري یعنې کله چې څوک هغه آیت تلاوت کړي باید سجده وکړي خو د قرآن کریم په څلورو آیتونو کې واجب سجدې دي، که څوک دغه آیت پخپله تلاوته کړي او یا یې له بل څخه واورې حتماً باید سجده وکړي. دغه څلور آیتونه په لاندې ډول دي.

۱- السجده سورتي	یویشتمه پاړه ۱۵ آیت
۲- د فصلت سورت	څلور ویستمه پاړه ۳۸ آیت
۳- د پنځم سورت	او ویستمه پاړه ۶۲ آیت
۴- د علق سورت	دیرشمه پاړه ۱۹ آیت

د قرآن کریم په واجبه سجده کې لاندې اذکار ویلي کېږي لا اله الا الله حقاً لا اله الا الله ایماناً ایماناً و تصدیقاً لا اله الا الله عبودیه و رقاً سجدت لک یا رب تعبداً ورقاً لا مستنکفاً ولا مستکبراً بل انا عبدٌ ذلیلٌ ضعیفٌ خائفٌ مستجيرٌ.

هڅو نه:

۱. زده کورنکي دي د هغو سورتونو چي واجبې سجدي لري په درې کسيزه گروپونو کې سره نومونه واخلي.
۲. زده کورنکي دي د واجب سجدي اذکار په دوه کسيز گروپ کې په يادو ياد کړي.

ارزونه:

۱. ايا د قرآن کریم د واجب سجدي ذکر په يادو ويلی شى؟

دریم فصل: آداب او اخلاق

پنځلسم لوست:

فضایل او اخلاقي مکارم

هدف:

۱. له فضایلو او اخلاقي مکارمو سره آشنایی.
۲. له هغو شیانو سره آشنایی چې په انسان کې د اخلاقي فضایلو د شتون لامل ګرځي.

پوښتنې:

۱. ستاسې له نظره اخلاقي فضایل څه شی دي؟
۲. آیا پوهېږئ چې د اسلام مبین دین پر اخلاقي فضیلتونو باندې زیات ټینګار کړی دی؟

نیک خویونه هغه څه دي چې اسلام ور باندې ډېر ټینګار لري. پیغمبر(ص) و فرمایل: د دې لپاره مبعوث شوی یم چې اخلاقي مکارم بشپړ کړم. د پیغمبر(ص) د دې وینا معنا داده چې د اخلاقي فضیلتونو اهمیت دومره زیات دی چې د رسالت هدف ګڼلی شوی دی.

اخلاقي فضایل له هغو اخلاقي خویونو څخه عبارت دي چې الله پاک ، انساني عقل او وجدان او پاک انسانان یې خوښوي. مونږ باید هڅه وکړو ترڅو نیکو خصلتونو ته وپېژنو او په عمل کې یې پلي کړو. مونږ له ناوولي محیط او بدو دوستانو څخه په څنګ و اوسو چې زموږ اخلاق را خراب نه کړي.

د زړه سواند ه بنوونکو خبرو ته غوږ نیوی ، د اخلاقي او دیني کتابونو لوستل او د لویانو پند ته غوږ اښودل ، د بنسو اخلاقو په لاس ته راوړنه کې په زړه پورې مرسته کوي.

بنه اخلاق انسانان پخپلو کې سره مخلص دوستان جوړوي او مینې ته وده ورکوي.

هڅونه:

- ۱- د مسجد د امام په مرسته پنځه اخلاقي فضیلتونه وليکئ.
- ۲- د نبوي حدیث په باره کې خپل نظر وليکئ.

شپاړسم لوست:

امانت ساتل او په عهد وفا

هدف:

۱. له امانت ساتلو سره آشنايي

۲. د امانت ساتلو په باره کې د اسلام له نظر سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. امانت ساتل زموږ په ژوند کې څه اهميت لري؟

۲. که خلک په امانت کې خيانت وکړي او پر وعدي باندې وفا ونه کړي څه به پېښ شي؟

د اسلام په مابين دين کې پر امانت ساتلو او پر وعدي وفا کولو باندې خورا ټينگار شوی دی الله تعالیٰ په قرآن کریم کې امانت ساتل او پر وعدي وفا کول د مسلمانانو صفتونه ښوولي دي: (وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ)

(د المؤمنون سورت (۸) آيت.)

دوو شپږو چې تل يې خپلې گلې يو ځای خړولي، وعده وکړه چې سبا به خپلې گلې پلاني ځای ته چې شنه واښه لري بيا يو، سبا چې يو ه شپانه خپلې گدې هماغه ځای ته بوتلې گوري چې هغه بل شپون هلته رسيدلی خو نه پرېږدي چې گلې يې وڅري. پوښتنه يې وکړه: ولې دې گلې خړته نه پرېږدي
ملگريې ځواب ورکړ:

څنگه چې له تاسره مې وعده کړې وه چې يو ځای به راځو، ځکه خو نه غواړم چې ستا دگړو له را رسېدو مخکې دي ځما گلې په وښو کې وڅري.

هو دوستانو! کومه و چې واورېده د الله تعالی د رسول محمد (ص) قصه ده. نوموړې قصه د عمار (رض) له خولې را نقل شوې ده چې له بعثت څخه پرومبی یې د رسول الله (ص) سره جوړه شینې کوله د رسول الله (ص) همدغه ښه او ښکلي اخلاق وه چې له هغه مبارک څخه یې د رسالت وړ شخصیت جوړ کړ.

هڅونه:

۱- زده کونکي دې د ښوونکي په لار ښوونه د وفا درې پرگتو او د بې وفایۍ پر زیانونو بحث وکړي.

۲- د نوموړې قصې په باره کې خپل نظر څرگند کړئ.

ارزونه:

۱. آیا زده کونکي کولای شي پر عهد باندې د وفا کولو په اړه خپل معلومات وړاندې کړي؟

اولسم لوست:

په اسلام کې د صلح اهمیت

اهداف:

۱. د صلح له معنی او اهمیت سره بلد تیا.

۲. د صلح په باره کې د اسلام له نظر یې سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. ستاسې په نظر صلح زموږ په ژوندانه کې څه اهمیت لري؟

۲. آیا د صلح په باره کې د اسلام پر نظریې پوهیږئ؟

صلح:

د ژوند له مهمو شرایطو څخه یو هم صلح او آرامي ده. هره ټولنه چې د صلح له نعمت څخه برخمنه نه وي ارو مرو به د بد بختۍ او نا بودۍ بنسټکار شي. د اسلام مبارک دین د صلح او آرامۍ په لړلو زیات ټینګار کړی د اسلام د صلح غوښتنې بیلګه کولی شئ د مکې د فتح په ورځ د رسول الله (ص) په چار چلند کې وینئ. کله چې د اسلام ستر پیغمبر (ص) په مکه کې خلک اسلام ته را بلل د مکې مشرکینو به د ابو جهل او ابو سفیان په مشرۍ د خدای پیغمبر (ص) او د هغه پیروان په سختۍ سره ازارول، تردې چې پخپله د نبي علیه السلام سپکاوی یې کاوه او پخپلو کې یې سره وعده کړې وه چې له مسلمانانو سره به هیڅ ډول معامله او د دوستي رښته نه قایموي. پیغمبر (ص) مخلصو اصحابو یې پوره دری کاله له مکې څخه بهر په شعب ابی طالب کې په سختې لورې او تنګ لاسۍ کې ژوند کاوه. وروسته له هغې چې مسلمانانو مدینې ته هجرت وکړ او اسلامي حکومت یې جوړ کړ نو مکه یې د یوه برید په ترڅ کې فتح کړه، د مکې اوسیدونکو ګومان کاوه چې د هغه اذیت او ازار له مخې چې پیغمبر (ص) او اصحابو ته یې رسولی دی له دوي

سره به بد چلند و کړي خو د خداى رښتینى پیغمبر (ص) له هغو ټولو ېې رحیمو سره سره چې د مکې د خلکو له پلوه یې لیدلې وې، ټول و بنېل او اسلام ته یې را و بلل.

هڅو نه:

- ۱- لوست په دقت ولولئ او لنډيز یې ولیکئ.
- ۲- له اهل مکه وو سره د پیغمبر (ص) د چار چلند په باره کې خپل نظر ولیکئ.

ارزو نه:

۱. زده کوونکو ته وظيفه ورکړئ چې د صلح اهميت توضيح کړي.
۲. زده کوونکي دې د نبی صلی علیه وآله وسلم صلح آمیزه پالیسی، بیان کړي؟

اتلمس لوست:

په اسلام کې د روغتيا ارزښت

هدف:

۱. د روغتيا له ارزښت سره آشنایي.
۲. د روغتيا په باره کې له اسلامي نظريې سره آشنایي.

پوښتنې:

۱. روغتيا زموږ په ژوند کې څه اهميت لري؟
۲. تاسې د خپلې روغتيا ساتنې لپاره څه کار کوئ؟

د اسلام دين د صحت (روغتيا) او سلامتۍ په ساتنې زيات لنگر اچولی، په حديث شريف کې راغلي:

يعني پاکي او سپيڅلتيا د ايمان برخه ده.

د دې حديث معنا داده چې که موږ د پاکۍ خيال ونه ساتو نو ايمان به مو نيمگړی وي موږ بايد خپلې جامې د ژوند سامان الات او چاپيريال پاک او سپيڅلي وساتو تر څو تکړه او سلامت و اوسو. پاکوالی زموږ د صحت او سلامتۍ ضمانت کوي پاک خلک هر چاته گران وي، هغوی هېڅکله نه نږدې کېږي، ځکه چې د انسان روغتيا له سگرتو او داسې نوروته هېڅکله نه نږدې کېږي، ځکه چې د انسان روغتيا له مينځه وړي او په ناروغۍ يې اخته کوي. پاک او سپيڅلي خلک غواړي پر مخ ولاړ شي او د هيواد د پرمختللو لامل وگرځي تر څو ټول خلک له هغو سره مينه ولري بنه انسانان غواړي روح او جسم يې غښتلي اوسي که ناروغ او سو او د روغتيا له نعمت څخه يې برخې اوسو هېڅ کله به پر مخ ولاړ نه شو.

هڅو نه:

۱. د روغتيا اهميت په څو کړنو کې وليکئ.
۲. د سلامتۍ له لاسه ورکولو زياتونه کوم دي؟

ارزونه:

۱. آيا زده کوونکي کولای شي د صحت د ساتنې اهميت بيان کړي؟
۲. آيا زده کوونکي کولای شي د صحت د ساتنې ځينې مهمې لارې په گوته کړي.

نوسم لوست:

شورا په اسلام کې

هدف:

۱. د شورا له مفهوم سره آشنایي.

۲. په اسلام کې د شورا له اهمیت سره آشنایي.

پوښتنې:

۱. ایا د شورا په معنا پوهیږئ؟

که ستاسې په کورنۍ کې کارونه په شورايي ډول سرته ورسېږي څه به پېښ شي؟
د اسلام مبارک دین مونږ ته لارښوونه کوي چې باید په خپلو ټولو فوري او ټولنیزو چارو کې یو له بل سره مشوره وکړو په قرآن کریم کې د شورا په نوم د یو سورت وجود په اسلام کې د شورا پر اهمیت باندې څرګند دلیل دی. الله تعالی په قرآن کریم کې رسول الله (ص) ته امر کړی چې په کارونو کې له مسلمانانو سره مشوره وکړي که څه هم رسول الله (ص) په کمال کې تر ټولو انسانانو د لوړې مرتبې د لودونکي دی بیا هم الله تعالی ورته د مشورې به کولو حکم کوي څنګه چې پیغمبر (ص) د یو کامل انسان نمونه ده نو مونږ باید په کارونو کې د هغه (ص) تابعداري وکړو. په بل ځای کې قرآن کریم د مؤمنانو په ستاینه کې فرمایلي چې هغوی په کارونو کې یو له بل سره شورا وکړي. مشوره د دې لامل ګرځي چې کارونه په سمې او صحیح طریقي سره چې تېروتنې پکې لږ وي سرته ورسېږي ځکه پیغمبر (ص) څخه پرته نور ګرد انسانان کامل ندي امکان لري چې تیر وزي خو چې کله څو کسان پر یو موضوع باندې فکر وکړي او تصمیم ونیسي جوته ده چې د کار نواقص به ډېر لږ وي.

هڅو نه:

۱. لوست په غور سره ولولئ او لنډيز يې په نيمه پاڼه کې وليکئ.
۲. هغه آيتونه چې په لوست کې يې ژباړه ذکر شوي په قرآن کریم کې پيدا او پخپلو کتابچو کې وليکئ.

ارزونه:

۱. د شورا د اهميت په باره کې دې له زده کوونکو څخه پوښتنې وشي او ښوونکي دې د هغوی د نظرونو ارزونه وکړي.

شلم لوست:

مرسته او کمک

هدف:

۱. د مرستي له معنا سره آشنايي
۲. د مرستي له گټو سره آشنايي.

پوښتنې:

۱. ستاسې په نظر مرسته زموږ په ژوند کې څه اهميت لري؟
۲. آیا تاسې په کور کې له خپل مور او پلار سره مرسته کوئ؟

انسان په خپل شخصي او ټولنیز ژوند کې ټولنې ته محتاج دی او نه شي کولی چې له ټولنې سره خپلې اړیکې وشکوي. انساني ټولنه چې په هره کچه پر مخ تللې وي مرستې او بسپنې ته اړومرو اړتیا لري، مثلاً یو بزگر کرل کوي، ریل کوي، اوږه کوي او آن داچې ډیر کارونه پر مخ بیایي. مثلاً یو ډاکټر کوي، په داسې حال کې چې په یو بنساري او کولی شي ډوډۍ پخه کړي او خواړه تیار کړي. په داسې حال کې چې په یو بنساري او پر مخ تللي صنعتي ټولنه کې هر کار تخصص ته اړتیا لري او یو تن نه شي کولی چې ټول کارونه پر مخ بوځي، تر دې پورې چې د کمپیوتر جوړونې په یوه فابریکه کې هر کس په یوه کار کې تخصص لري نه شي کولی چې د کمپیوتر جوړونې ټولې چارې پر مخ بوځي.

د اسلام په مبین دین کې هم پر مرسته او بسپنه باندې ټینګار شوی دی، په ځانګړې توګه د خیر په کارونو کې الله تعالی په قرآن کریم کې فرمایي: (وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ

وَالْتَقَوَى) یعنی په نبو او د تقوی په کارونو کې یو له بل سره مرسته وکړی؟ څنگه چې پوهیږو مرسته او کومک په هماغه اندازه چې د خیر په کارونو کې ګټه لري او ښه دي هماغه اندازه مرسته او کومک په بدو کارونو کې بد دي په همدې فرض قرآن کریم فرمایي (وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدَاوَن) (د مائدې سورت ۲ آیت) یعنې په ګناه او دښمنیو کې یو له بل سره مرسته مه کوئ.

هڅونه:

۱. زده کوونکي دي په څو ډلو وویشل شي او په ټولنیز ژوندانه کې دي د مرستې د اهمیت په باره کې وغږېږي
۲. زده کوونکي دي یو له بل سره بحث وکړي چې د مکتب د یوه ضروري کار په پر مخ بیولو کې څنگه یوله بل سره مرسته وکړي.

ارزونه:

۱. زده کوونکي دي د مرستو په باره کې خپل نظرونه ووايي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library